

OBSAH

Předmluva	3
1 VSTUPNÍ ČÁST	5
1.1 Úvod	5
1.2 Charakteristika regionu	6
1.2.1 Geografická charakteristika regionu	6
1.2.2 Územněsprávní a církevní členění regionu	6
<i>Mapa č. I – územněsprávní členění regionu podle Tereziánského katastru moravského</i>	7
<i>Mapa č. II – hranice okresů v letech 1949–1960</i>	9
<i>Mapa č. III – hranice děkanátů římskokatolické církve</i>	11
1.2.3 Jazyková charakteristika regionu	13
1.2.3.1 Územní vymezení znojemského nářečního typu	14
1.3 Korespondenční lexikální anketa	14
1.4. Srovnávací výzkum	17
1.4.1 Sociolingvistická situace dříve a dnes	17
1.4.2 Výběr obcí pro srovnávací výzkum	17
1.4.3 Kritéria výběru informátorů a charakteristika vybrané skupiny nářečních mluvčích	18
1.4.4 Seznam informátorů (podle obcí, v nichž byl prováděn srovnávací výzkum)	19
1.4.5 Dotazník pro srovnávací výzkum	21
DOTAZNÍK PRO NÁŘEČNÍ VÝZKUM NA ZNOJEMSKU – 1993	22
2 MAPOVÁ ČÁST	31
2.1 Technika zpracování map	31
2.1.1 Obecná charakteristika map	31
2.1.2 Metoda zobrazení nářečního výraziva na mapách	31
2.2 Komentáře a jejich členění	34
2.3 Seznam zkratk názvů mapovaných obcí	35
2.4 Mapy a komentáře	41
1 hřmí	42
2 obleva	44
3 paseka	46
4 ohyb cesty	48
5 krtčí hromádka	50
6 sýček	52
7 čejka	54
8 koroptev	56
9 housenka	58
10 vosa	60
11 sršeň	62
12 čmelák	64

13 chroust	66
14 chrobák	68
15 škvor	70
16 slunéčko sedmitečné	72
17 netopýr	74
18 kmen stromu	76
19 borovice	78
20 jehličí	80
21 šiška jehličnatých stromů	82
22 jedovatá, nejedlá houba	84
23 pýchavka	86
24 ostružiny	88
25 černý bez	90
26 šeřík	92
27 květina	94
28 květináč	96
29 vlčí mák	98
30 jaterník	100
31 svlačec	102
32 bodlák	104
33 jitrocel	106
34 podběl	108
35 šťovík	110
36 přeslička	112
37 dýně	114
38 stroužek česneku	116
39 střed salátové hlávky	118
40 švestka	120
41 znetvořený plod švestky	122
42 ohryzek jablka	124
43 rybíz	126
44 angrešt	128
45 zelná sazenice	130
46 brambor	132
47 bramborový klíček	134
48 bramborová nať	136
49 důl na brambory	138
50 okurka	140
51 kropicí konev	142
52 krmná řepa	144
53 vojtěška	146
54 jetel	148
55 směska na krmení dobytka	150
56 rozházené seno z kopek na dosušení	152

57 plachta na trávu	154
58 cípy plachty na trávu	156
59 ranec trávy	158
60 odhrnovačka pluhu	160
61 potykač u pluhu	162
62 pšenice	164
63 rukojeť kosy	166
64 oklepávat snopy	168
65 spodní část snopu	170
66 stroj na čištění obilí	172
67 čistit obilí strojem	174
68 kožené ošití cepu	176
69 biják cepu	178
70 nařezaná sláma	180
71 stoh slámy	182
72 perna ve stodole	184
73 bočnice oddělující mlat od peren	186
74 patro ve stodole	188
75 opěradlo trakaře	190
76 plochý vůz	192
77 vůz s prkennými postranicemi	194
78 náprava	196
79 oplen	198
80 svorník	200
81 brzdící špalek	202
82 vrchní / spodní bidlo žebřin	204
83 příčky v žebřinách	206
84 rozpěrka mezi žebřinami	208
85 líšeň	210
86 pavuza	212
87 podsední (kůň)	214
88 bičiště	216
89 V čem se míchal obrok?	218
90 (kráva) trká	220
91 první mléko po otelení	222
92 máselnice	224
93 dělat máslo	226
94 syreček	228
95 dřevo, na které se věší zabité prase	230
96 ovar	232
97 (svině) se bouká	234
98 (koza) se prská	236
99 (kočka) se honí	238
100 (pes) štěká	240

101 psice	242
102 (slepice) kdáká	244
103 vejce bez skořápky	246
104 (kvočna) kvoká	248
105 (kohout) kokrhá	250
106 housátko	252
107 kačer	254
108 potkan	256
109 žumpa	258
110 močůvka	260
111 úzká ulička mezi domy	262
112 nepálená cihla	264
113 nádoba na míchání malty	266
114 velká nádoba na míchání malty a na hašení vápna	268
115 hřeben střechy	270
116 okno ve střeše	272
117 půda	274
118 sklep	276
119 strop	278
120 natírat vápnem	280
121 výměnek	282
122 čistit studnu	284
123 sud	286
124 kád'	288
125 škopek	290
126 špalek na sekání dřeva	292
127 dřevník	294
128 piliny	296
129 truhlář	298
130 petrolej	300
131 rozsvít'	302
132 malá válcovitá kamínka	304
133 židle s opěradlem	306
134 nízká sedačka (podnožka)	308
135 prostěradlo	310
136 peřina	312
137 polštář	314
138 povlak, povlečení	316
139 ubrus	318
140 hadr na mytí	320
141 březové koště	322
142 polička na nádobí	324
143 truhla na mouku	326
144 kvedlačka	328

145 cedník	330
146 cedítka na čaj	332
147 nálevka	334
148 kornout	336
149 dopolední přesnídávka	338
150 nudle	340
151 válečky z bramborového těsta	342
152 šklubánky	344
153 kulatý bochník chleba	346
154 podlouhlý chléb	348
155 patka chleba	350
156 sražená část chleba při kůrce	352
157 družba na svatbě	354
158 družička	356
159 dvojčata	358
160 šátek, ve kterém se chovalo dítě	360
161 dětské šidítko	362
162 chrastítko	364
163 hra na schovávanou	366
164 míč	368
165 malé děvče	370
166 cop	372
167 tahat za vlasy	374
168 boule	376
169 modřina	378
170 šilhat	380
171 sukně	382
172 kalhoty	384
173 kravata	386
174 bota, stěvíc	388
175 podpatek	390
176 nedopalek cigarety, doutníku	392
177 dobré jitro	394
178 masopust	396
179 pomlázka	398
180 svatodušní svátky	400
181 posvícení	402
182 vánočka	404
183 tamtudy	406
184 hlouběji	408
185 předevčírem	410
186 pozítří	412
187 loni	414
188 předloni	416

189 dříve	418
180 nyní	420
191 později	422
3 ZÁVĚRY	425
3.1 Korespondenční lexikální anketa a možnosti zobrazení materiálu touto anketou získaného na nářečních mapách; přínos KLA	425
3.2 Základní typy průběhu izoglos v souvislosti s geografickým, územněsprávním a církevním členěním regionu	427
3.3 Přínos srovnávacího výzkumu	429
3.4 Hlavní procesy probíhající ve vymezeném regionu a základní hybné faktory působící na změny územního rozložení nářečního výraziva	429
<i>Mapa č. IV – redukované i a průvodní jevy</i>	<i>433</i>
3.5 Shrnutí, pokus o odhad budoucího vývoje	435
Literatura	437